

Γνωρίσματα παραμυθιών - το πιο γλυκό ψωμί

⇒ Τι είναι τα παραμύθια: Τα παραμύθια είναι λαϊκές προφορικές αφηγήσεις με φανταστικό περιεχόμενο που έχουν ως στόχο να ψυχαγωγήσουν, να συγκινήσουν, να διευρύνουν τη φαντασία και να διδάξουν τον ακροατή. Το παραμύθι καλλιέργησε τη φαντασία κι έγινε πρόδρομος της λογοτεχνίας.

⇒ Γνωρίσματα παραμυθιών:

- ① προφορικότητα → η αφήγηση απευθύνεται κυρίως σε ακροατήριο (π.χ. παιδί μου, και που λέτε παιδιά μου)
- ② φανταστικά, εξωπραγματικά, υπερφυσικά γεγονότα (π.χ. τα ζώα μιλούν)
- ③ ανωνυμία προσώπων (π.χ. ένας σοφός γέρος)
- ④ λιτή αφήγηση, παρατακτική σύνταξη, φυσικοί διάλογοι
- ⑤ φραστικά μοτίβα (π.χ. Μια φορά κι έναν καιρό..)
- ⑥ αοριστία τόπου (π.χ. κάπου, σε έναν μακρινό τόπο) και χρόνου (π.χ. Μια φορά...)
- ⑦ συχνός ο αριθμός τρία (π.χ. τρία βασιλόπουλα, τρεις μέρες)
- ⑧ η αντίθεση των δύο κόσμων (π.χ. πλούσιος βασιλιάς # φτωχός γέρος)

Το πιο γλυκό ψωμί

⇒ Θεματικά κέντρα:

- 1) Η δυστυχία της απραξίας, να μην κάνεις τίποτα. Η δυστυχία στο παραμύθι εκφράζεται αλληγορικά ως ανορεξία.
- 2) Η σοφία κι η εσωτερική ηρεμία του γέρου που αντλεί ικανοποίηση από τη δουλειά
- 3) Το ψωμί ως προϊόν και ως αμοιβή του ανθρώπινου μόχθου.

⇒ Εντοπίζουμε και συζητάμε τα αφηγηματικά μοτίβα πάνω στα οποία δομείται το παραμύθι: πρόβλημα – συμβουλή, δοκιμασία – ικανοποίηση

⇒ Χαρακτηρισμός προσώπων μέσα από τις πράξεις τους (δραματική μέθοδος)

βασιλιάς	γέρος
-τεμπέλης, αδρανής, φυγόπονος (αρχικά)	-σοφός
-αυταρχικός, αυστηρός, απειλητικός (στη συνέχεια)	-εργατικός
-υπάκουος (στη διάρκεια της δοκιμασίας)	-ήρεμος, ψύχραιμος
-ήρεμος, ευτυχής, εργατικός (στο τέλος)	

Βιβλιογραφία:

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Α' Γυμνασίου, βιβλίο εκπαιδευτικού (2012)
Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Α' Γυμνασίου, Μεταίχμιο.